

Оформлення зали. Великий портрет Тараса Шевченка, прикрашений вишитим рушником, репродукції картин про митця, автопортрети, вишивки, керамічні вироби на шевченківську тематику, плакати з крилатими словами із творчості поета. Для мультимедійного екрану підготовлено висловлювання видатних людей про Кобзаря.

Панас Мирний: «Всі дивувалися красі та силі тій простої мови, якою Шевченко виливав свої вірші. Увесь світ став прислухатися до його мови, а на Україні вірші його приймали як благовісне, пророче слово».

Василь Стефаник: «Читайте Шевченка... Там для мільйонів українського народу велика книга мудрості. Книга любові до України».

Олесь Гончар: «Саме його життя – це трагічна поема, сповнений драматизму життєпис людини, яка пройшла всі Дантові кола чорного кріпацького пекла, залишаючись при тому до кінця своїх днів у чистоті своєї волелюбності, нескореності, душевної стійкості...».

Антон Чехов: «Україна дорога і близька моєму серцю. Я люблю її літературу, музику і чудову пісню, сповнену чарівної мелодії. Я люблю український народ, який дав світові такого титана, як Тарас Шевченко».

Рокуел Кент: «Я американський художник і американець плоттю і кров'ю, але те, що я бачив із творів Шевченка-художника, і те, що я знаю про нього як про поета, викликає найглибші чуття щирого захоплення його талантом і творчістю. Я пишався цими творами, немовби я сам українець... Я люблю і шаную Шевченка».

Рене Деппестр: «Шевченко з його сонячним темпераментом – це такий вогонь, який кидає свої відблиски на всі народи, що борються за справедливість і красу».

Свято розпочинається піснею на слова Т. Шевченка «Заповіт», яку учасники заходу виконують стоячи.

Вступне слово вчителя-словесника. Є події і дати у духовному житті нашого народу, які щороку гуртують українців за покликом серця; одна із найважливіших – 9 березня – день народження нашого великого співвітчизника Тараса Шевченка, поета, художника, вірного сина нашої землі, який самовіддано служив своєму народу і батьківщині. Віщі струни його кобзи розбудили гідність українців, полум'яне серце покликало на широку путь свободи, натхненне слово піднесло милозвучну материнську мову до рівня світових розвинених мов. Цього року ми святкуємо 200-літній ювілей великого Кобзаря, шанобливо схилиючи голови перед його генієм, дякуючи за самозабутню любов до України, до рідного народу, за ті святі заповіти, які він передав нам, сущим на цій споконвічній землі.

СЦЕНАРІЙ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО СВЯТА «ВКЛОНІМОСЯ ВЕЛИКОМУ ТАРАСУ...»

I ведучий.
Навесні, коли тануть сніги
І на рясці просяє веселка,
Повні сил і живої снаги
Ми вшановуєм
пам'ять Шевченка.

II ведучий.
Кобзарева струна не вмира!
В його пісні – розборкані крила:
Його пісня од схилив Дніпра
У безсмертя шляхи проложила.

III ведучий. Серед великих поетів людства, мудрих і духовно окриленних пророків, котрим підкорився «огонь в одежі слова», одне з найпочесніших місць посідає наш геніальний, наш безсмертний Кобзар – Тарас Григорович Шевченко.

IV ведучий. Усвідомлюючи могутню силу і велич цієї постаті, ми, українці, всім серцем відчуваємо духовну спорідненість з поетом. Ще в хатах наших прадідів, поряд зі святими образами висів портрет народного співця, прибраний вишитим рушником і запахним зіллям. І сьогодні, мабуть, немає такої свідомої української родини, яка б не мала «Кобзаря» – безцінної книги українців.

I читець. В. Бондар у вірші «Кобзар, 1840 рік» знайшов барви, які засвідчували красу слова і силу думки молодого поета.

Слова – мов фарби пурпурові
У сьайві синьї зорі,
Вони лягали на основі
Узор'ям винижених мрій.
Вони купалися в легенді,
Турчали голубом з-під стріх,
А то, як мудрий Перебендя,
Сльозами бризкали крізь сміх.

То соловейком на калині
Росою розсипали спів,
Під ноги босій Катерині
Лягали кужілло снігів,
Дніпром ревли і зовсім нишком
На вушко серцю річ вели.
Його узрили темні люди
І поклонилися йому,
Він розійшовся по всіх усюдах,
Здолавши млоїсту пільму.
Він так звучав в ті дні святкові,
Що, поклоняючися грі,
Урвали струни на півслові
По всій Україні кобзарі.
Заслухались...

III ведучий. Терниста дорога майбутнього поета у великий світ, до вершин світової слави, починалася з убогої кріпацької хати, яку поет не раз згадував у автобіографічних творах.

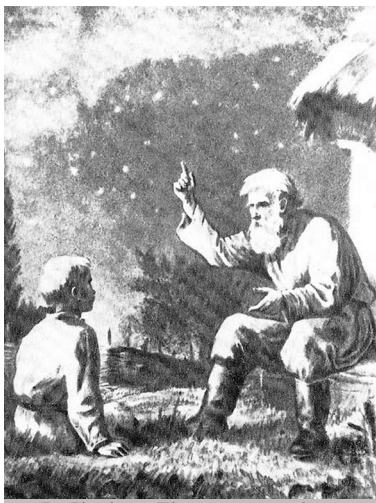
Під тихі звуки мелодії пісні на слова Т. Шевченка «Зоре моя вечірняя» лунають слова ведучих, а на мультимедійному екрані демонструються полотна відомих художників: І. Їжакевича, М. Дергуса, В. Касіяна та ін. – про дитинство Тараса/.

І. Їжакевич. Тарас – пастух

М. Дергус. Тарас слухає кобзаря

В. Касіян. Дідусь розповідає

I ведучий.
В похилій хаті, край села,
Над ставом чистим і прозорим,
Життя Тарасику дала
Кріпачка – мати, вбита горем.
У серці – туга і печаль...

Мовляла синові з журбою:
«Як гірко, як нестерпно жаль,
Що долі в нас нема з тобою».

IV ведучий. З болем і смутком згадував митець «матір добрую» свою, яку «ще молодую у могилу нужда та праця положила», знеможеного злиднями батька, осиротілих братів і сестер, що «розлізлися межі людьми, мов мишенята».

II ведучий.
Керелівка... Допитливий Тарас
Пасе коло села чужі ягнята...
Стрічала співчутливо, мов сестра,
Малого пастушка убога хата.
А він, йдучи крізь горе і жалі,
Мудрішав на шляхах життя

з літами.
І генієм піднявся над світами,
Ввібравши в серце стогони землі.

III ведучий. Шлях до вершин світової слави буде засіяний смутком, тугою за рідною землею, яку не з власної волі довелось покинути у ранньому чотирнадцятилітньому віці, щоб лише тричі знову побувати в Україні, яка на чужині в його уяві поставатиме райським куточком, ідилією родинного щастя.

Учні виконують пісню на слова Т. Шевченка «Садок вишневий коло хати» або «Зацвіла в долині червона калина»; одночасно на мультимедійному екрані демонструються репродукції живописних пейзажних полотен митця/.

IV ведучий. Дивовижна сила любові Шевченка до батьківщини вразила грузинського просвітителя

Акакія Церетелі: «Зізнаюсь, я вперше зрозумів з його слів, як треба любити батьківщину». Можливо, поет і сам не усвідомлював глибини причини цієї незгасної любові до України, питаючи себе і сучасників:

I ведучий.
Мій Боже милий! Як хотілось,
Щоб хто-небудь мені сказав
Хоч слово мудре, щоб я знав,
Для кого я пишу? для чого?
За що я Україну люблю?
Чи варт вона огня святого?..

III ведучий. Сподвижник великого поета **Микола Костомаров** наголосив: «Гаряче любив він українську народність, але понад усе співчував долі простого люду, і улюбленими його мріями були думки про свободу цього народу...». Пізніше наш поет-класик **Павло Тичина** закличе українців: «Вчимося у Тараса Шевченка любити нашу славу Вітчизну».

II ведучий. Які важливі для нас слова безсмертного Кобзаря:

Свою Україну любіть,
Любіть її во врем'я люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

IV ведучий. Поет, перейнятий народними болями і сподіваннями, глибоко осягнув силу натхненого слова, яке має духотворче начало, яке живе у вічності і, проникаючи у людську душу, будить совість, почуття людської гідності, веде у безсмертя.

I ведучий.
Ну що б, здавалося, слова...
Слова та голос – більш нічого.
А серце б'ється-ожива,
Як їх почує!.. Знать, од Бога
І голос той, і ті слова
Ідуть меж люди!

III ведучий. Маючи великий поетичний хист, Шевченко щедро дарував його рідному народу, міцнів у пісні, підносився духом і, дивлячись на людей душею, всім серцем благав Богу Матір – заступницю і захисницю знедолених:

II ведучий.
...Моло, риданучи, пошли,
Подай душі убогій силу.
Щоб огненні заговорили,
Щоб слово пламенем взялось,
Щоб людям серце розтопило,
І на Україні понеслось,
І на Україні святилось
Те слово, Божеє кадило,
Кадило істини. Амінь.

IV ведучий. За великий талант митця – поета, живописця, графіка – Тараса Шевченку довелось платити розлукою з Україною, самотністю на чужині, десятилітнім засланням у спекотні азійські степи, солдатською муштрою, але він свідомо нестиме свій земний хрест, не перекладаючи його на інших.

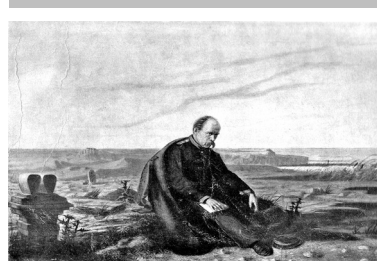
I ведучий.
Молюся! Господи, молюсь!
Хвалить тебе не перестану!
Що я ні з ким не поділю
Мою тюрму, мої кайдани!

II ведучий. У неволі найстрашнішою для митця була заборона писати і малювати, аде для творчої людини – це передчасна смерть, бо що можна вдіяти з даром, який палахкотить усередині, спопеляючи тебе, шукаючи самовиявлення? Незважаючи на заборони, Кобзар стверджував: «Жарюсь, мучюсь... але не каюсь!»...

Лунає пісня на слова Т. Шевченка «Думи мої, думи мої», одночасно на мультимедійному екрані з'являються репродукції картин про перебування поета в засланні/.

М. Самокиш.
Шевченка везуть на заслання

М. Устиянович.
Шевченко на засланні

III ведучий. Усупереч заборонам і перешкодам, серед мук і страждань народився «Кобзар» – велика книга українського народу, дороговказ співвітчизникам, одкровення, звернене до українців минулих і прийдешніх поколінь, заклик до єднання заради волі та процвітання України.

II читець.
На всіх континентах пісень
його струни,
У чесному серці народів і рас,
Бринять переможно,

врочисто і юно –
Незмінно прекрасні у будь-який час.
Він словом пророчим

освітлював далі,
Закриті страшними завісами хмар,
Він долю свою і талант свій

без жалю
Поклав на святий України вівтар.
Його не зломали ні тюрми,

ні пута –
В нім сила народу такого жила,
Якого ні смерть, ані злоби отрута,
Як правду велику, його не здола...

Крізь пекло етапів,
крізь муки заслання,
Крізь ночі холодні і душі пусті
Проніс він священну ідею братання,
Життя і безсмертя віддавши меті.

IV ведучий. Твори великого Кобзаря знають у всьому світі. Видатний турецький письменник **Назім Хікмет** сказав: «С поети одного міста, одного села, одного народу. Але є поети всіх міст, всіх сіл, всіх народів. Шевченко саме такий поет».

Його поезії лунають десятками мов, про творчість написано понад сто тисяч досліджень, величні пам'ятники мудрому провіднику українського народу споруджені у багатьох країнах світу.

I ведучий.
Ми є нащадки славного Тараса,
Його терни торкнулись й наших тіл,
Народ возвести в націю – не в расу
Огненним словом Велетень хотів.
Встеляймо кручу пам'яті щоденно
Освятченими вітами верби.

Держава наша буде суверенна,
Коли з колін піднімуться раби.

II ведучий.
Живи, поете, в бронзі та граніті,
Живи, поете, в пам'яті людській,
Живи в піснях, живи у «Заповіті»,
І в слові праведнім, і в славі віковій.

На мультимедійному екрані демонструються світліни пам'ятників великому Кобзареві. Лунає пісня на слова Юрія Рибчинського «На Тарасовій кручі».

III ведучий.
Підготувала
Жанна КРИЖАНОВСЬКА,
завідувач навчально-методичної лабораторії
українознавства і
народознавства ДОШПО